

Protokół

17. posiedzenia, V. sesyi, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 4. Października 1882.

Początek o godzinie 11. minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyplikiewicz.

Sekretarze: posłowie Czaykowski Alfons, Jasiński Józef, Stadnicki Jan.

Obecnych posłów 125.

Ze strony c. k. Rządu: Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Filip Zaleski.

Marszałek otwiera posiedzenie i oznajmia, że protokół z 16. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie poczyniono zarzutów.

Sekretarz p. Jasiński Józef odczytuje treść petycyj wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień 4 października 1882 a przydzielonych następującym komisjom: budżetowej Nr. 533, 547, 549, 558, 559, 561; edukacyjnej Nr. 534, 535, 548, 554; prawniczej Nr. 536; petycyjnej Nr. 537, 543, 546, 550 do 553, 556; drogowej Nr. 538, 539, 544; podatkowej Nr. 540, 541, 542; kolejowej Nr. 555, 562; Wydziałowi krajowemu 557; administracyjnej Nr. 560.

Do petycyi pogorzalców gminy Ruska wieś o zapomogę Nr. 545 zabiera głos p. Buchwald i czyni wniosek nagłości.

Izba uchwała nagłość, poczem p. Buchwald przemawia powtórnie i wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić dla 13., pogorzalców Ruskiej wsi powiatu Brzozowskiego 200 zł. w. a.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Marszałek uprasza Izbę o umocowanie do przesłania życzeń Najjaśniejszemu Panu w dzień imienin i kończy okrzykiem na cześć Najjaśniejszego Pana, który to okrzyk Izba trzykrotnie powtarza.

Przystąpiono do porządku dziennego. Pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Bielińskiego o wyjednanie ustawy ułatwiającej przeprowadzenie konwersyi pożyczek hipotecznych na niżej oprocentowane.

P. Bieliński wniosek swój motywuje i wnosi, ażeby został przekazany komisji prawniczej z poleceniem, ażeby jeszcze w tym tygodniu sprawę zdała.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Następuje pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza w przedmiocie wprowadzenia kontroli nad drobiazgową sprzedażą soli.

P. Merunowicz wniosek swój uzasadnia i wnosi, ażeby został przekazany komisji kultury krajowej.

Izba uchwała ten wniosek.

Następuje sprawozdanie komisji kolejowej nad petycją Wydziału powiatowego Gorlickiego o przemianę części trasy kolei transwersalnej Zagórze — Wola Łużańska — Stróże niżne, na trasę Zagórzany — Gorlice — Ropa (Gródek) Grybów.

Sprawozdawca poseł Max, uwolniony od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„I. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby o ile to jest jeszcze możliwe zarządził zmianę trasy galic. kolei transwersalnej Zagórzany—Stróże Niżne na trasę Zagórzany—Gorlice—dolną rzeki Ropy do Grybowa, a względnie, ażeby przy układaniu taryf dla galic. kolei transwersalnej poczynił wszelkie możliwe koncesye i ulgi dla wywozu i przywozu produktów przemysłu naftowego i dla narzędzi, materiałów i machin dla przemysłu tego przeznaczonych.“

„II. Przez powyższą uchwałę zostają załatwione petycje miasta Gorlic z dnia 19. września br. L. s. 387 pet. 292 i właścicieli kopalń i destylarni nafty z dnia 20. września roku 1882 L. s. 398 pet. 300.“

P. Jan Stanicki czyni wniosek przejścia do porządku nad wnioskiem komisji kolejowej.

Po przemówieniu pp. Badeniego, Chrzanowskiego, Fedorowicza, Grocholskiego, Splawińskiego i sprawozdawcy odrzuca Izba wniosek p. Jana Stadnickiego o przejście do porządku dziennego nad wnioskiem komisji, a uchwała wniosek komisji.

Następuje sprawozdanie komisji kultury krajowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie szkół rolniczych w Dublanach.

Sprawozdawca poseł Jędrzejowicz uwolniony od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„1. Sejm zgadza się na budowę gmachu szkolnego dla krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublanach pod warunkiem, że połowa kosztów budowy powyższej, które nie mają przenosić 67.000 zł. w. a., pokryje Rząd ze skarbu państwa.“

„2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby zarządził wypracowanie szczegółowych planów i kosztorysów powyższej budowy i przeprowadził na podstawie tychże planów i kosztorysów rokowania z c. k. Rządem w przedmiocie udzielenia subwenyi ze skarbu państwa na jej wykonanie.

„3. Sejm upoważnia Wydział krajowy na wypadek pomyślnego wyniku rokowań ad 2) do wykonania projektowanej budowy w ciągu lat 1883, 1884 i 1885 i do wstawienia kwot potrzebnych na wykonanie w preliminarzu funduszu krajowego na lata 1884 i 1885.“

„4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia melioracji łąk i drenowania pól folwarku dublańskiego na podstawie załączonych planów i kosztorysów robót rzeczonych, w miarę funduszy przyzwozonych przez Sejm na cele powyższe.“

„5. Na osuszenie łąk i sporządzenie planów całej melioracji pól i zdrenowania części tychże obejmujących pole doświadczalne, otwiera się Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 2500 zł. na rok 1883.“

„6. Na pokrycie kosztów nabożeństwa dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach obrządku gr. kat. otwiera się Wydziałowi krajowemu kredyt do wysokości 300 zł. na tenże rok.“

„7. Sejm przyjmuje do wiadomości statut stacyi oceny nasion przy krajowej wyższej szkole rolniczej w Dublanach.

Sprawozdawca odczytuje dalej drugi wniosek komisji kultury krajowej, który opiewa:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

„Wzywa się Wydział krajowy, ażeby przedłożył na najbliższej sesji plan urządzenia, bez znacznego uszczuplenia funduszu krajowego, wspólnego mieszkania dla uczniów w obrębie zakładu z odpowiednio zaprowadzonym porządkiem domowym.“

P. Antoniewicz czyni następujący wniosek:

„Zamiast 1, 2 i 3 punktu wniosku komisji raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy żeby przedłożył na następującej Sesji dokładniejsze plany i kosztorysy tak głównego budynku jakoteż wspólnego mieszkania dla uczniów któreby nie wymagały dalszych kredytów.

P. Michałowski Józef czyni poprawkę do 1. punktu wniosku komisji, tak że punkt 1. wniosku opiewać ma:

Sejm zgadza się na budowę gmachu szkolnego dla krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublanach pod warunkiem:

a) Żeby plany budynku zastosowane były do praktycznego kierunku w jakim szkoła rozwijać się powinna.

b) Żeby plany gmachu i pomieszczenia aparatu naukowego przedstawione były do zbadania i zaopiniowania specjalnej komisji złożonej z członków kuratorji, członka Wydziału krajowego i 4. członków obu towarzystw rolniczych przez Wydział krajowy do tej czynności powołanych.

c) Połowę kosztów budowy powyższej, które nie mają przenosić 67.000 zł. pokryje c. k. Rząd ze Skarbu Państwa.

P. Krukowiecki zapowiada poprawkę do 3. punktu wniosku komisji i przemawia przeciw rezolucji.

Po przemówieniu pp. Hallera, Wodzickiego Ludwika, ks. Stupnicki zaproszony przez Marszałka obejmuje przewodniczenie.

Przemawiają jeszcze pp. Wereszczyński, Abrahamowicz, poczem zamknięto dyskusję.

P. Chrzanowski wnosi, aby wszyscy mowcy zapisani jeszcze do głosu przemawiali.

Izba odrzuca ten wniosek.

Zapisani są do głosu przeciw wnioskowi komisji pp. Popiel Jan i Michałowski Roman, — za wnioskiem komisji pp. Zbrożek, Wodzicki Ludwik i Krukowiecki.

Zastępca Marszałka ks. biskup Stupnicki wzywa do wyboru generalnych mowców.

Marszałek obejmuje przewodnictwo.

P. Wodzicki Ludwik, jako generalny mowca przemawia za wnioskiem komisji a P. Popiel Jan jako generalny mowca przeciw wnioskowi komisji.

Po przemówieniu sprawozdawcy przystąpiono do dyskusji szczegółowej, a Izba odrzuca wniosek p. Antoniewicza wyżej przytoczony.

Przystąpiono do dyskusji nad poprawką p. Michałowskiego Józefa.

Po przemówieniu P. Michałowskiego Józefa, i sprawozdawcy wnosi p. Haller, ażeby nad poprawką p. Michałowskiego Józefa głosowano ustępami, a Izba uchwała ustęp a tej poprawki — odrzuca ustęp b. i uchwała ustęp c.

Punkt I. opiewać zatem będzie w uchwale:

Sejm zgadza się na budowę gmachu szkolnego dla kraj. wyższej szkoły rolniczej w Dublanach pod warunkiem:

a) Żeby plany budynku zastosowane były do praktycznego kierunku w jakim szkoła rozwijać się powinna.

b) Połowę kosztów budowy powyższej które nie mają przenosić 67.000 zł. pokryje c. k. Rząd ze skarbu państwa.

Izba uchwała 2. punkt wniosku komisji bez dyskusji.

Do 3. punktu czyni poprawkę p. Krukowiecki ażeby zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego zamiast lat 1883, 1884 i 1885 wstawić lata 1884, 1885 i 1886.

Po przemówieniu sprawozdawcy odrzuca Izba poprawkę p. Krukowieckiego a uchwała punkt 3. według wniosku komisji.

Izba uchwała dalej punkta 4, 5, 6 i 7 wniosku komisji bez dyskusji.

Przy rozprawie szczegółowej nad rezolucją do Wydziału krajowego zabierają głos pp. Wodzicki Henryk, Krukowiecki, Michałowski, Krukowiecki, a po przemówieniu sprawozdawcy Izba tę rezolucję uchwała.

Sekretarz p. Jasiński Józef odczytuje wniosek p. Polanowskiego o ustanowienie 2 posad kanoników gr. kat. obrządku przy metropolitalnym kościele we Lwowie.

Wniosek ten, dostatecznie poparty traktowany będzie regulaminowo.

Sekretarz p. Jasiński Józef odczytuje wniosek p. Grossa o zmianę sposobu opodatkowania przemysłu gorzelnianego.

Wniosek ten poparty traktowany będzie według regulaminu.

Marszałek zamyka posiedzenie i zapowiada następne na Czwartek 5. Października 1882 na godzinę 11 przed południem z następującym porządkiem dziennym.

Porządek dzienny 18. posiedzenia, 5. sesji, IV. peryodu, Sejmu galicyjskiego które się odbędzie we Czwartek dnia 5. Października 1882 o godzinie 11. przed południem.

1. Sprawozdanie komisji administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego z projektem ustawy budowniczej dla miasta Krakowa. — Sprawozdawca poseł Romer.
2. Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu na rok 1883 krajowych szkół rolniczych w Dublinach. — Sprawozdawca poseł Scipio.
3. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Pilata w przedmiocie reformy ustawy o swojszczyźnie. — Sprawozdawca poseł Pilat.
4. Sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Tarnowskiego Jana w przedmiocie budowy kolei żelaznej z Rzeszowa do granicy Królestwa Polskiego. — Sprawozdawca poseł Tarnowski Jan.
5. Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku posła Merunowicza w przedmiocie wydawania przez Bank krajowy obligacji w celu udzielania pożyczek na budowanie szkół i ich uposażenie. — Sprawozdawca poseł Wodzicki Henryk.
6. Sprawozdanie komisji prawniczej o prośbach gmin miast Brzeżan, Stryja, Sanoka i Jasła, względem zaprowadzenia c. k. Sądów obwodowych w tych miastach. — Sprawozdawca poseł Waygart.

Koniec posiedzenia o godzinie 3. minut 10 po południu.

We Lwowie dnia 4. Października 1882.

Marszałek krajowy :

Zyblikiewicz w. r.

Sekretarze :

Czaykowski Alfons w. r.

Jasiński Józef w. r.

Spis petycyj

wniesionych do Sejmu krajowego po dzień 6. października 1882.

533. Buynowski Włodzimierz adjunkt kasy krajowej p. p. Jankę o zaliczkę na płacę.
534. Oddział krakowski Towarzystwa pedagogicznego p. p. Romanowicza w sprawie reformy ustaw szkolnych.
535. Wydział powt. Jarosław p. p. Zamoyskiego w sprawie podwyższenia płac nauczycielom szkół ludowych.
536. Antonina Jägermann i Malwina Hołyńska p. p. ks. Sawę w sprawie wyzyskiwania swoich dłużników przez Bank hipoteczny.
537. Teofila Niedźwiecka p. p. Wodzińskiego o podwyższenie pensyi wdowiej, względnie o zapomogę.
538. Gmina Grudna dolna p. p. Splawińskiego o subwencję na utrzymanie dróg gminnych.
539. Karol Dyszyński, przedsiębiorca drogowy p. p. Męcińskiego z zażaleniem na Wydział powiatowy w Jaśle.
540. Wydział powiatowy Biała p. p. ks. Sawę w sprawie wprowadzenia nowych norm egz. celem ściągania podatków.
541. Wydział powiatowy Bóbrka p. p. H. Czajkowskiego w sprawie powyższej.
542. Gmina Buczacz p. p. Wład. Wolańskiego w sprawie mylnego wymiaru podatku gruntowego.
543. Katarzyna Solman p. p. Mikołaja Wolańskiego o zapomogę.
544. Gmina Harkłowa p. p. Mycielskiego o subwencję dla drogi Żmigrod Biecz.
545. Pogorzeley gminy Ruska wieś p. p. Buchwalda o zapomogę.
546. Katarzyna Kadelowa p. p. Merunowicza o zapomogę.
547. Gmina Niwiska p. p. Tyszkiewicza o subwencję na budowę szkoły.
548. Rada szk. miejsc. w Kolbuszowie p. p. Tyszkiewicza o wydanie orzeczenia co do przysługujących kierownikom szkół ludowych czynnych praw wyborczych.
549. Gmina Starogród p. p. Rożankowskiego o zapomogę na budowę szkoły.
550. Helena Jaczyńska p. p. Joczka o zapomogę.
551. Tybureya Lonscha p. p. Joczka o zapomogę.
552. Julia Krzyżanowska p. p. Merunowicza o zapomogę.
553. Anna Majewska p. p. Jana Stadnickiego o zapomogę.
554. Zwierzchność gminna w Ulanowie p. p. Stanisława Tarnowskiego o urządzenie 4. klasowej szkoły.
555. Ta sama p. p. Stanisława Tarnowskiego w sprawie trasy kolei z Rzeszowa do Sandomierza.
556. Mieszkańcy gminy Kurzyna i 9 innych gmin tudzież Henryk Lewicki p. p. Stanisława Tarnowskiego o zwolnienie od obowiązku konkurowania do drugiego kościoła w Pyszniczy.
557. Gmina Ulanów p. p. Stanisława Tarnowskiego o zapomogę z powodu wyrwania gruntów przez rzekę San.
558. Władysław Maszański p. p. Majera o podwyższenie pensyi wdowiej Izabeli Bulikowskiej.
559. Ludwika Dembińska p. p. Majera o subwencję na wydanie prac literackich.
560. Antoni Jezierski p. p. ks. Kitrysa w sprawie zakupionego od funduszu szpitala św. Łazarza gruntu leśnego w Rącznej.
561. Urzędnicy Wydziału krajowego p. p. Alfonsa Czaykowskiego proszą o zarządzenie pokrycia należności stemplowych od ich dekretów nominacyjnych w połowie z funduszu krajowego.
562. Właściciele dóbr i gminy powiatu Mieleckiego p. p. Reya w przedmiocie budowy kolei z Rzeszowa do Nadbrzezia.

